

דף כח.

עין משפט ב.

יו"ד סימן כא פעיף א

עין לעיל דף כז. עין משפט א

עין משפט ג.

יו"ד סימן כד פעיף טו

טז. עיקור כיצד כגון שנעקר הקנה או הוושט מהלחי ומהבשר ונשמט אחד מהם או שניהם קודם גמר השחיטה ז, אבל אם שחט סימן אחד בעוף או רובו ואח"כ נשמט השני שחיטתו כשרה. נשמט אחד מהם ואח"כ שחט השני שחיטתו פסולה ק.

הגה: ואנו נוהגין להטריף כל עיקור בין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא בין בקנה בין בוושט. ודוקא לאחר שנשחט ר אבל בחייו כשר אלא שאין שחיטה מועלת לו. ונפק"מ לענין חלבו או בצים שלו שהם כשרות ש.

יו"ד סימן כא פעיף ב

עין לעיל דף כז. עין משפט ג

עין משפט ד.ה.ו.

יו"ד סימן כג פעיף ה

ה. ו. אחר ששחט רוב אחד הסימנים בעוף או רוב שנים בבהמה אין שהייה פוסלת אחרי זה ת. ולפ"ז אין שהייה בקנה בעוף כלל.

ז. אבל אם נתלש הבשר עם הסימנים והסימנים נשארו מחוברין בבשר אפי' נעקרו כולן ס"ל דכשרה. ש"ך ס"ק כ"א. אבל בטור משמע דטריפה כל שנשמט מהלחי. ט"ז ס"ק ה'. ובב"י כתב שיש עוד מין עיקור אחר והוא שנפרדו הסימנים זה מזה לכל אורכן או ברוב מקום שחיטתן. כף החיים אות כ"ן. ונעקר היינו בידי אדם, ונשמט היינו מאליו. ט"ז ס"ק ט'. ואע"ג דבעוף הכשרו בסימן אחד מ"מ בעינן שיהיו שני הסימנים ראויים לשחיטה ולכן נעקר אחד גם בעוף פסולה. ש"ך ס"ק כ"ב.

ק. אבל לא הוי טריפה אלא שכך היא הלכה למשה מסיני שאין שחיטה מועלת בה שכשנמטו הסימנים, ומשמע דאם אינה טריפה חלבה בחייה מותר. כ"כ הרשב"א סי' שס"ד, ב"י.

ר. טעות סופר וצ"ל ודוקא בשחיטה היינו שהשחיטה אינה מכשירתה אבל אם הרגיש בחייה שסימן אחד שמוט מותרת ביצתה וחלבה. כף החיים אות נ"ח.

ש. והפר"ח אוסר החלב והביצים ודלא כהב"י. כף החיים אות ס'.

ת. רמב"ם שם מהתוספתא. והי"א טור בשם רש"י בפ"י הבעיא דרב הונא בדף ל"ב.

וי"א דכל שלא נגמרה שחיטת כל שני הסימנים פוסלת שהייה ולכתחילה יש לחוש לדבריו.

הגה: אפי' בדיעבד המנהג להטריף, וע"כ אם אחר ששחט רוב שנים שוהה בהמה או העוף למות יכנו על ראשו א להמיתו ולא יחזור וישחוט.

עין משפט ז. יו"ד סימן כא פעיף ה

ה. ו. היה חצי הקנה חתוך ושחט בו והשלימו לרוב כשר ב ובלבד שיודע שלא ניקב הוושט. וה"ה אם התחיל לשחוט במקום השלם ופגע בחתך והחתוך משלימו לרוב כשר.

דף כח :

עין משפט א. יו"ד סימן לג פעיף ו.ז.ח

ו. הוושט אין לו בדיקה מבחוץ ג. ואצל דרוסה שצריכה בדיקה מכיון שהוא אדום אין אדם הארס ניכר בו, כיצד יעשה אם עוף הוא בודק הקנה מבחוץ ושחט אותו, ואח"כ מהפך הוושט ד ובודקו מצד הפנים. ואם בהמה היא אין לה תקנה כי צריכה שחיטת רוב סימנים.

הגה: ולדידן אין אנו בקיאים, גם בעוף אין לו תקנה.

א. ובלבד שלא תשבר מפרקתו, דהשובר מפרקתו קודם שתצא נפשה אסור משום מבליע דם באברים. ש"ך ס"ק י"ב.

וע"י הכאה בראשו מהני דזה לא ע"י שחיטה ואין בה איסור שהייה גם במיעוט האחרון למחמירין. וע"כ אסור להתיז ראשו של עוף בקרדום אם לא ידוע שכבר יצא נפשו בבירור. כף החיים אות נ"א.

שוחט ששחט הקנה כולו בעוף, והיה עדיין חי והחזירו לשחט ושחט בו גם הוושט אין כאן לאוסרו מדין שהייה שכבר יצא מתחת יד השוחט בהכשר שחיטה. כף החיים אות נ"ג.

ב. ולדידן בכל גווני טריפה כל שיש ריעותא בסימנים. כ"כ הט"ז בס"ק ד'. כף החיים אות ח"י.

ג. מימרא דרבא שם.

ד. ואע"ג דלכתחילה צריך לשחוט ב' הסימנים גם בעוף כדלעיל בסי' כ"א כאן שאין לו היתר אלא בשחיטת סימן אחד ע"מ לבודקו אח"כ כדיעבד דמי, ש"ך ס"ק י"א. ולענין דינא אין נפ"מ כיון שאין אנו בקיאים בבדיקה זו כמ"ש הרמ"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

- ז. גם לענין נקב^ה אין לוושט בדיקה מבחון אלא מבפנים.
 ח. עוף הבא לפנינו וצוארו מלוכלך בדם אין חוששין^ו לספק דרוסה לבדוק כל החלל אבל חוששין לספק נקובה לבדוק מקום המלוכלך.
 הגה: יש אוסרין כל עוף^ז או בהמה שצוארה מלוכלך בדם דחיישין לנקיבת הוושט ואין אנו בקיאים בזה.

עין משפט ב. יו"ד סימן לג סעיף ו
 עיין בסעיף הקודם

עין משפט ג.ד.ה. יו"ד סימן כב סעיף א

- א. בעוף צריך לחתוך הורידין^ח והם החוטים שמהם יוצא דם, או לנקבם בשעה שהוא מפרסם שעדיין הדם חם כדי שיצא ולא יתקרב בתוכו, ואם לא חתך הורידין לא יצלנו שלם, ואם צלאו שלם ישליך הורידין ויחתוך סביבם^ט כדי נטילה שהוא כעובי אצבעו^י.
 הגה: אם נמלח העוף שלם ולא חתכו לו הורידין מוצאין אח"כ החוטים

- ה. והטעם דשמא נכנס טיפת דם בפנים בנקב ואינו ניכר בחיצון לפי שהוא אדום. כ"כ רש"י כחולין כ"ח ע"ב.
 ו. ולא דוקא צוארו מלוכלך בדם אלא ה"ה נקרע עור הצואר בקרע מפולש הדין כן ונקטו הפוסקים לשון זה כמעשה בגמ' בדף כ"ח, וה"ה בבהמה ונקטו עוף כמעשה שהיה שם. ומה שלא חוששין לדרוסה הטעם דמכיון שאין דורס לפנינו, וכמ"ש בס"י נ"ז סעיף י"ג. ט"ז ס"ק י"ד.
 ז. וכן אנו נוהגין גם אצל רבני הספרדים. כף החיים אות נ"ו.
 ח. ממשנה חולין כ"ז, וכרב יהודה כ"ח. ואפי' דעתו בשעת שחיטה לנתחו אבר אבר כיון שדרכו לצלותו שלם חיישין שמא ימלך ויצלנו שלם. כ"כ הש"ך ס"ק א'. ומשמע דבמקום שאין נוהגים לצלותו שלם אין צריך להזהר בכל זה שהדם יוצא ע"י מליחה או צליה, ואפי' אם לא הסירו ממנו רק הראש יותר לא נקרא שלם, כמו שכתב הרמ"א בסוף הסעיף. כף החיים אות ג'.
 ט. וא"צ שישים שאינו מפעפע בכולו בצלי, כ"כ הרא"ש והטור ורי"ו והרשב"א, וכתב הש"ך בס"ק ד' דאף לדידן דקימ"ל דצלי מפעפע בכולו עד ס' סגי בנטילה. כף החיים אות ט'. ועיין בש"ך ס"ק ה' דיש חילוק בין ורידין שבצואר לחוטין שבצואר.
 י. שהוא רוחב אגודל. כף החיים אות י"א.

ומותר ^כ.

ויש מחמירין לקלוף ^ל סביב החוטים.

א. ב. בישלו שלם מחטט ומנקר החוטים והשאר אם יש בכל הקדרה כדי לבטל הדם שבכל החוטים ^מ בשישים מותר.

הגה: הוציאו הראש מהעוף לא נקרא כבר שלם ^ב וע"כ נהגו להסירו אם לא נשחטו הורידין.

עין משפט וז.

יו"ד סימן כא סעיף ב

עין לעיל דף כז. עין משפט ג

כ. דאמרינן כבולעו כך פולטו, והיש מחמירין ס"ל דהוי כמו דם בעין ולא מקרי דם פליטה. ט"ז ס"ק ד'.

ל. ואף קליפה זו אינה אלא חומרא בעלמא דלא כהב"ח שאסר במליחה כדי נטילה. ש"ך ס"ק ז'.

מ. ולפי מה שקימ"ל בסי' צ"ב שחתיכה עצמה נעשית נבילה אפי' בשאר איסורים כאן צריך שיהיה ס' באותו העוף לבדו כנגד הדם שבכל החוטים ואם לאו צריך ס' כנגד כל העוף כי העוף ככה"ג נעשה נבילה. ט"ז ס"ק ה'. אבל הש"ך בס"ק ח' כתב דאע"ג דלגבי הלב הדבוק בעוף בסי' ע"ב בעינן ס' מן העוף עצמו היינו משום שיש דם בבשר הלב עצמו ג"כ, משא"כ בורידין שאין בהם דם בעצמותם רק בתוכם וא"כ לא בעינן ס' בעוף לבד. כף החיים אות י"ד. ודעת השו"ע די לבטל הדם שבתוך החוטים אבל לדעת הטור צריך לבטל גם החוטים עצמם. ש"ך ס"ק ט'.

וכתב הב"ח דלדידן דקימ"ל בסי' צ"ב דחתיכה נעשית נבילה גם בשאר איסורים צריך שיעור ג"כ כנגד הקליפה שנאסרה תחילה במליחה, אמנם הש"ך בס"ק י' כתב לחלוק מכמה ראשונים דלא אמרינן חתיכה נעשית נבילה אלא במקום שהחתיכה עצמה נאסרה בנותן טעם אבל אם נאסרה רק בקליפה שהיא מכח חומרא אין לה לכדי הקליפה דין חתיכה נעשית נבילה. כף החיים אות ט"ז.

נ. ואפי' שבעוף די לו בשחיטת רוב סימן אחד לא אומרים נתקרב כבר הדם ולא מהני בהסרת הראש. כף החיים אות טו"ב. ומ"מ מובא בכתב הכף החיים באות ח' שהרדב"ז כתב וז"ל דלא סמכתי על עצמי לאכול אותם החוטים שנמצאים בעוף מלאים דם אחר הבישול אלא אני משליך אותם ואוכל השאר. ורוב מה שנמצאים הם בירך של העוף, ולכן לימדתי אנשי ביתי לחתוך בירכי העוף קרוב לגוף וכן בגפיים כדי שיצא הדם ע"י מליחה וגם אח"כ אם ימצא חוט מלא דם אני משליכו לחוש לדברי המחמירין ואיני אוסר על אחרים אלא מניחם לנהוג כמנהגם. כ"כ הרדב"ז בח"א סי' ע"ג.